

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky **Plzeňské městské dopravní podniky, a.s.**, so sídlom v Plzni, Denisovo nábr. 920/12, Česká republika, zastúpenej Mgr. Martinem Zikmundem, advokátom v Plzni, Šafaříkovy sady 5, proti odporčkyni **N. R.**, bývajúcej v T., **o návrhu na vyhlásenie vykonateľnosti cudzieho rozhodnutia**, vedenej na Okresnom súde Rimavská Sobota pod sp. zn. 1 E cud 33/2012, o dovolaní navrhovateľky proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 18. decembra 2013 sp. zn. 16 CoE 196/2013, takto

r o z h o d o l:

Návrh na prerušenie dovolacieho konania **z a m i e t a**.

Dovolanie **o d m i e t a**.

Odporčkyni náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Rimavská Sobota uznesením z 30. októbra 2013 č. k. 1 E cud 33/2012–22 uložil navrhovateľke povinnosť, aby v lehote 10 dní od doručenia uznesenia zaplatila poplatok z návrhu na uznanie cudzieho rozhodnutia vo výške 66 €. Takto rozhodol podľa bodu I. položky č. 18d Sadzobníka súdnych poplatkov (uznesením z 27. decembra 2012 č. k. 1 E cud 33/2012 – 19 Okresný súd Rimavská Sobota vyhlásil rozsudok Okresného súdu Plzeň – město č. k. 39 C 678/2009 – 20 z 3. februára 2010 za vykonateľný).

Krajský súd v Banskej Bystrici na odvolanie navrhovateľky uznesením z 18. decembra 2013 sp. zn. 16 CoE 196/2013 v spojení s opravným uznesením z 27. februára 2012, čl. 36 spisu, uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil (§ 219 O.s.p.). V odôvodnení uviedol, že v posudzovanej veci nie je sporné, že rozsudok, ktorého vykonateľnosť sa žiada,

bol vydaný v členskom štáte Európskej únie a že prvostupňový súd (exekučný súd povinného) má konať podľa čl. 38 ods. 1 a nasl. Nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 (ďalej len „nariadenie“). Navrhovateľka spochybňuje, či konanie o návrhu na uznanie vykonateľnosti podlieha v Slovenskej republike poplatkovej povinnosti, keď na toto konanie sa má uplatniť nariadenie. Pokiaľ mala príslušný súdny poplatok zaplatiť podľa právneho poriadku Slovenskej republiky, poukázala na čl. 52 nariadenia, podľa ktorého v členskom štáte, v ktorom žiada o výkon, nemožno za konanie o vydanie vyhlásenia vykonateľnosti vyberať poplatok, odvod alebo inú platbu vypočítanú z výšky vymáhaného nároku. Súčasne však príslušný súdny poplatok v Českej republike za vydanie osvedčenia podľa čl. 54 nariadenia zaplatila. Odvolanie navrhovateľky nepovažoval odvolací súd za opodstatnené a výklad príslušných predpisov, podľa ktorých konal súd prvého stupňa, za sporný. Z príslušných ustanovení nariadenia vyplýva, že miestne príslušný súd na výkon rozhodnutia v Slovenskej republike (čl. 39 ods. 2) má podľa čl. 42 vydať rozhodnutie o návrhu na vyhlásenie vykonateľnosti, oznámiť rozhodnutie navrhovateľke a doručiť rozhodnutie účastníkovi, proti ktorému sa výkon žiada. Oddiel 2 III. kapitoly nariadenia upravuje ďalšie podrobnosti konania o vyhlásenie vykonateľnosti. Proti rozhodnutiu je prípustné odvolanie (čl. 43 ods. 1), o ktorom sa koná podľa noriem upravujúcich sporové konanie a ďalší postup je v takom prípade upravený v čl. 43 až 46 nariadenia. V konaní je možné priznať aj oslobodenie od platenia trov (poplatkovej povinnosti), ale z toho dôvodu sa navrhovateľovi poskytuje ochrana iba za podmienok vyplývajúcich z čl. 50 nariadenia. O priznanie oslobodenia od platenia súdnych poplatkov navrhovateľka nežiadala a žiadať nemohla, pokiaľ v základnom konaní oslobodená nebola. Súdny poplatok podľa položky 18d Sadzobníka súdnych poplatkov nie je v rozpore s čl. 52 nariadenia, pretože nie je vypočítaný z výšky vymáhaného nároku, ale ako paušálny, pevnou sumou stanovený súdny poplatok za konanie, ktoré sa viedlo na príslušnom okresnom súde. Navrhovateľka spochybňuje právnu úpravu poplatkovej povinnosti podľa uvedenej položky, ale obdobnú právnu úpravu súdneho poplatku v Českej republike, v ktorej bolo vydané rozhodnutie, ktorého vykonateľnosť žiadala, rešpektovala. Odvolací súd nepovažoval za potrebné predložiť otázku výkladu čl. 52 nariadenia s poukazom na iné rozhodnutia súdov v Slovenskej republike. Na záver uviedol, že o trovách konania nie je možné rozhodnúť v konaní o poplatkovej povinnosti podľa zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch.

Proti tomuto uzneseniu podala dovolanie navrhovateľka. Navrhla, aby bolo zrušené a vec vrátená odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania vyvodzovala

z ustanovenia § 239 ods. 2 písm. c/ O.s.p., lebo je napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Českej republiky. Namietala nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Podľa jej názoru v súvislosti s návrhom zo 16. októbra 2012 na vyhlásenie vykonateľnosti, nie je povinná platiť akýkoľvek poplatok. Návrh zakladá zvláštne konanie sui generis, ktoré je upravené v čl.38 nariadenia. Ide o konanie o vyhlásenie exekučného titulu za vykonateľné. Toto konanie je jednoduché, kedy rozhodnutie je vykonateľné po splnení formálnych náležitostí bez jeho preskúmavania. V čl. 52 nariadenia je potom vyslovene zakázané vyberať akýkoľvek poplatok za toto konanie. Toto nariadenie má aplikačnú prednosť pred zákonnými normami vydanými Slovenskou republikou. Poukázala na znenie čl. 52 nariadenia v anglickom a slovenskom jazyku, keď za úplne absurdné považovala tvrdenie súdu, že tento čl. nevyklučuje, aby bol za konanie o vyhlásenie exekučného titulu za vykonateľný, vybraný súdny poplatok určený paušálnou čiastkou. Nemožno teda vyberať žiadny poplatok, žiadny odvod a inú platbu vypočítanú z výšky vymáhaného nároku. Pokiaľ by sa dovolací súd nestotožnil s jej názorom ohľadom výkladu čl. 52 nariadenia, navrhla, aby dovolací súd položil predbežnú otázku Európskemu súdnemu dvoru týkajúcu sa platnosti a výkladu aktov prijatých orgánmi spoločenstva, konkrétne čl. 52. Otázka by podľa jej názoru mal znieť: „Je možné za konanie o vyhlásenie cudzieho rozhodnutia za vykonateľné v inom členskom štáte podľa nariadenia vyberať akýkoľvek súdny poplatok ? Je možné vykladať čl. 52 nariadenia tým spôsobom, že je možné za konanie o vyhlásenie cudzieho rozhodnutia za vykonateľné v inom členskom štáte podľa nariadenia vyberať súdny poplatok určený paušálnou čiastkou ?“ Na záver uviedla, že jej nie je celkom jasné, z akého dôvodu by mala hradiť súdny poplatok po skončení konania ako procesne úspešný účastník, keď náklady konania má niesť procesne neúspešný účastník.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas navrhovateľka, zastúpená v súlade s § 241 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O s.p.).

Keďže v prejednávanej veci dovolanie smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu, jeho prípustnosť bolo treba posudzovať podľa ustanovenia § 239 O.s.p. V zmysle platnej právnej úpravy je dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu prípustné, ak odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, alebo ak rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1, písm. a/ a písm. b/ O.s.p.). Dovolanie je prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 2 písm. a/, písm. b/, písm. c/ O.s.p.).

Uznesenie odvolacieho súdu v predmetnej veci nemožno podriaďiť pod žiaden dôvod prípustnosti vyplývajúci z ustanovenia § 239 O.s.p., lebo odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa nezmenil, ale ho potvrdil a nerozhodoval ani vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska. Rovnako odvolací súd vo svojom potvrdzujúcom uznesení prípustnosť dovolania nevyslovil a nejde o potvrdzujúce uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, ani o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky. V predmetnej veci bolo totiž dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa o uložení poplatkovej povinnosti.

Dovolanie navrhovateľky preto podľa ustanovenia § 239 ods. 1 a ods. 2 O.s.p. nie je prípustné.

Prípustnosť dovolania navrhovateľky by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak by v konaní, v ktorom bolo vydané, došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal

návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak je konanie postihnuté niektorou z vád vymenovaných v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie procesne neprípustné (pozri napríklad R 117/1999, R 34/1995). Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. ale nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je, že k tejto procesnej vade skutočne došlo. Navrhovateľka ani vady konania podľa § 237 O.s.p. nenamietala a ich existenciu nezistil ani dovolací súd.

Z obsahu dovolania navrhovateľky vyplýva, že namieta nesprávne právne posúdenie veci (241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) v otázke poplatkovej povinnosti podľa položky 18d Sadzovníka súdnych poplatkov z návrhu na uznanie alebo vyhlásenie vykonateľnosti cudzích rozhodnutí (66 €).

Právnym posúdením veci je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). Aj za predpokladu, že by tvrdenia dovolateľa boli opodstatnené, (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), dovolateľom vytýkané správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne) správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad v danej veci nešlo). Pre úplnosť treba uviesť, že aj tzv. iné vady konania sú síce relevantnými dovolacími dôvodmi, samo osebe však prípustnosť dovolania nezakladajú.

Vychádzajúc z uvedeného možno zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania proti uzneseniu krajského súdu nemožno vyvodiť z ustanovenia § 239 O.s.p., ani z ustanovenia § 237 O.s.p. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie v súlade s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p. ako také, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, odmietol. Pritom riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

Pokiaľ navrhovateľka navrhla dovolaciemu súdu predložiť Súdny dvor Európskej únie citované prejudiciálne otázky podľa názoru Najvyššieho súdu tieto nevyžadovali výklad Súdny dvorom Európskej únie. Interpretácia čl. 52 nariadenia je natoľko jednoznačná, že o nej neexistujú rozumné pochybnosti. V tomto smere dovolací poukazuje aj na záver vyslovený Najvyšším súdom Slovenskej republiky v uznesení z 30. júla 2014 sp. zn. 6 Cdo 251/2013 tak vo vzťahu k správnosti posúdenia otázky vzniku poplatkovej povinnosti v súvislosti s článkom 52 nariadenia, podľa ktorého článok 52 nariadenia nezakazuje vyberanie súdneho poplatku, určeného pevnou sumou. Tiež vo vzťahu k povinnosti vnútroštátneho súdneho orgánu predložiť predbežnú otázku Súdny dvor Európskej únie podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, podľa ktorého prejudiciálne otázky predložené navrhovateľkou nevyžadovali výklad Súdny dvorom Európskej únie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky odporkyni náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, pretože jej žiadne trovy konania nevznikli (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 22. januára 2015

JUDr. Oľga T r n k o v á, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Vanda Šimová